

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Explanatio In Psalmos

Complectens Psalmos à 76 ad 100

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Dusseldorpii, 1764

VD18 15558428-001

Psalmus XCIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53423)

ruorum. Demum decet, ut à te, Domine, in-
violata. & sancta conservetur usque ad con-
summationem sæculi.

PSALMUS XCIII.

Titulus Psalmus ipsi David, quarta Sabbati.
Titulum hunc in Græcis, & Latinis codi-
cibus tantum, velut à septuaginta, vel ab aliis
adjectum, legunt Hieron. Aug. Theodoret. Eu-
thym. &c. Illud, quarta Sabbati, significat
cantari solitum ab Hebræis, quarta die post Sab-
batum, h. e. in medio hebdomadae.

Argumentum est providentia Dei, punientis
tandem malos. & bonos remunerantis, licet in-
terdum iusto iudicio sinat prosperari malos, &
bonos opprimi.

ŷ. 1. Deus ultionum Dominus: Deus ultio-
rum libere egit.

Deus, qui propriè solus Dominus est, cui
omnia serviunt, est summus Iudex, ad quem
ultio scelerum omnium pertinet: & quando-
cunque punire voluit peccatores, libere egit,
quia neminem timet, nullius personam accipit,
nemo ei resistere potest. Id patuit in Lucifero,
Diluvio, Sodomâ, Pharaone &c.

ŷ. 2. Exaltare, qui iudicas terram, redde
retributionem superbis.

Dixerat, Dominum esse ultorem scelerum,
iam

iam

jam precatur, ut fungatur officio suo. *Exaltare*, ascende solium tuum, qui Judex es universæ terræ; profer sententiam damnationis in homines superbos, & sic vindictam sume de præcipuo scelere generis humani, quod est superbia.

¶. 3. *Usquequò peccatores Domine, usquequò peccatores gloriabuntur.*

¶. 4. *Effabuntur, & loquentur iniquitatem, loquentur omnes, qui operantur injustitiam?*

Dat causam, cur petat judicium in impios, & superbos; quæ est, quia nimium jam diu videtur superbia, & impietas eorum durasse. Per modum preceationis, ad consolandos justos afflictos, prædicit, brevi futurum, ut superbi, & impii dispereant licet in præsentis tempore diuturna videatur eorum potentia. *Usquequò &c. gloriabuntur.* de viribus, prosperitate, & sceleribus suis? jactabunt, & prædicabunt injusta opera sua? liberè, & sinè timore ullo loquentur de rebus suis gestis, vel gerendis homines impii?

¶. 5. *Populum tuum Domine humiliaverunt, & hereditatem tuam vexaverunt.*

¶. 6. *Viduam, & advenam interfecerunt, & pupillos occiderunt.*

Explicat impiorum injustitiam, dum furere per:

permittuntur. Cœlum piorum, qui propriè
populus tuus est, à te electus, humiliaverunt
affligentes, & persequentes: eundem cœlum,
quem tuam possessionem, & hæreditatem esse
voluisti, vexaverunt, injustè opprimentes. Nec
solùm populum in commune vexaverunt, sed
in personas miserabiles furorem effuderunt,
occidendo viduas, maritorum solatio destitu-
tas; & advenas, procul à patriâ inter igno-
ros versantes; & pupillos, qui parentibus, dum
adhuc auxilio eorum indigerent, orbati sunt.

ÿ. 7. *Et dixerunt, non videbit Dominus,
nec intelliget Deus Jacob.*

Ratio, cur tam audacter peccent: quia
dixerunt apud se: *Non videbit Dominus, nec
intelliget Deus Jacob, h. e. nec sensu videndi,
aut audiendi cognoscet opera nostra, nec men-
tis intelligentiâ illa examinabit.*

ÿ. 8. *Intelligite insipientes in populo, & stulti
aliquando sapite.*

ÿ. 9. *Qui plantavit aurem, non audiet? aut
qui sinxit oculum, non considerat?*

ÿ. 10. *Qui corripit gentes, non arguet? qui
docet hominem scientiam?*

Versu 9. refutat primam partem Versûs 7.,
& Versu 10. alteram partem. Probat, Deum
videre, & audire, quia ipse dedit hominibus au-

au-

aures, quibus audiunt, & oculos, quibus vident; proinde multò magis ipse audit, & videt, non organo materiali, sed mentis intelligentiâ. Deinde probat, Deum intelligere, quia ipse est author hominibus, ut intelligant; ipse enim eos erudit, docet, dum in creaturae dat eis mentem, rationis capacem, & intelligentiæ lumen infundit. Illud, *plantavit aurem*, significat, sensum audiendi, ut alios sensus, non nasci ex corpore terreno, sed plantari à Deo: ut arbores non oriuntur à terrâ, ut ipsius terræ, quæ inanimata est; sed plantantur ab hominibus in terrâ, & in eâ crescunt. Illud, *fixit oculum*, significat mirabilem structuram oculi, & mirabiliorem vim, quam habet ad res videndas, à Deo factam esse eâ facilitate, quâ figulus vas quodvis fingere solet. Illud, *insipientes in populo*, significat, impios præ reliquis stultos, etc.

. 11. *Dominus scit cogitationes hominum, quoniam vanae sunt.*

Facta refutatione, subjungit, hanc calumniam impiorum Deo non esse novam: *Ipse enim scit cogitationes hominum, quod vanae sint*: homo enim, post Adæ peccatum, vanus factus est, similis jumentis, quæ non nisi præsentia cogitant.

ψ. 12. *Beatus homo, quem tu erudieris Domine, & de lege tua docueris eum.*

Hoc sequitur ex ψ. priori; si enim cogitationes hominum, quas ex se habent, vanæ sint, ille *beatus*, non vanus est, cui tu, Deus, oculos aperis. Ad ea videnda, quæ verè bona sunt; & ut ad ea perveniant, *erudieris*, h. e. intimè illi persuades, legi Divinæ toto mentis affectu obediendum esse.

ψ. 13. *Ut mitiges ei à diebus malis, donec fodiatur peccatori fovea.*

Ecce unum ex fructibus doctrinæ Divinæ: illa justo ad hoc utilis erit, ut mitiges ei tristitiam, quæ oritur à tempore persecutionis, & tribulationis, donec perficiatur effossio foveæ, in quam deijcendi sunt impii: tunc enim iusti dolore carebunt, qui recidet in injustos, iustorum dolor hic non tollitur omnino, ut in cælo, sed mitigatur. Non est mirum, si non tatià impii puniantur, quia nondum est fovea eorum plenè effossa: porrò felicitas, & exultatio impiorum est effossio foveæ eorum; & quò aliùs evehuntur, eò profundius fovea foditur.

ψ. 14. *Quia non repellet Dominus plebem suam: & hereditatem suam non derelinquet.*

Ratio, cur dixerit: *donec fodiatur* &c. Præparatur enim interitus peccatoribus à providè

dene

dentiâ Divinâ, quia Dominus non repellet plebem suam, licet ei videatur ad tempus irasci, & affligi eam sinat. Plebs, & hæreditas Dei est cætus piorum electorum.

ψ. 15. *Quoad usque iustitia convertatur in iudicium, & qui juxta illam omnes, qui recto sunt corde.*

Declarat, cætum iustorum non repellendum à Deo usque ad diem ultimi iudicii, h. e. quamdiu versamur in periculis tentationum. *Quoad usque &c.* usque ad illum diem, quo iustitia Divina, quæ nunc videtur esse quasi in habitu, vel in potentiâ, dum non punit impios, nec remuneratur pios, prodibit in actum iudicii, reddens omnibus pro meritis suis: & tunc juxta Divinam iustitiam, quæ in nubibus admirabilis apparebit, qui proximè sedebunt, erunt omnes ejus amatores, qui eam non timebunt, sed diligunt, cum sint *recti corde*, h. e. iusti.

ψ. 16. *Quis consurget mihi adversus malignantes? aut quis stabit mecum adversus operantes iniquitatem?*

Dixerat, in ultimo iudicio cessaturam omnem injustitiam, & tunc regnaturam esse iustitiam; jam ait, interea temporis nobis opus esse ope Divinâ. *Quis consurget pro me, defenden-*

dendo à tanto numero malorum hominum, ac
Dæmonum? *Quis stabit* &c. idem est.

ψ. 17. *Nisi quia Dominus adjuvit me, paulò minùs habitasset in inferno anima mea.*

Declarat magnitudinem periculi. Nisi Dominus adjuviffet me, parùm abfuiffem à morte sempiternâ: quia nempe tentationibus succubiffem, & de ipsâ Divinâ providentiâ dubitaffem. Illud paulò minùs idem est, ac paulò post.

ψ. 18. *Si dicebam, motus est pes meus, misericordia tua Domine adjuvabat me.*

Explicat prædictum auxilium. Si agnoscebam, & confitebar infirmitatem meam, & insufficientiam ad superandas tentationes, tunc *miseri cordia tua adjuvabat me*, illuminans intellectum, purificans affectum, vires dans voluntati, quæ sufficerent ad stabiliendos pedes animæ in viâ mandatorum tuorum.

ψ. 19. *Secundùm multitudinem dolorum meorum in corde meo, consolationes tue letificaverunt animam meam.*

Non solùm Deus justis dat patientiam, sed etiam miram consolationem. Juxta mensuram dolorum, qui tristitiam in corde meo gignebant, *consolationes tue* &c. : Hæ etsi non tollant, vertunt tamen tribulationes in materiam gaudii.

Ps. 20. *Nunquid adhaeret tibi sedes iniquitatis, qui singis laborem in praecepto?*

Ratio, cur Deus justos consoletur in tribulationibus. Nunquid adjungitur tibi tanquam socius thronus iniquè judicantium, tibi inquam, qui facis, ut praecepta tua non sine magno labore possint impleri? certè Deus, cum sit justissimus, jugum legis, alioqui durum, oleo consolationis levit, & suave reddit.

Ps. 21. *Captabunt in animam justis, & sanguinem innocentem condemnabunt.*

Concludit Psalmum, affirmans impios iniquè acturos contra justos; sed providentiam Dei vigilaturam, & utrisque pro meritis retributuram. *Captabunt* &c. homines iniqui more suo intidiabuntur justis, ut capiant eos, ut venatores prædam; & postquam laqueo suo irretierint, morti eum addicent, licet innoxium esse sciant.

Ps. 22. *Et factus est mihi Dominus in refugium: & Deus meus in adjutorium spei meae.*

Loquitur in personam justorum. Sed Dominus factus est mihi in refugium, ut non mihi noceant insidiae eorum: & Deus meus factus est quali petra solida, in quam tuto innititur spes mea.

Ps. 23. *Et reddet illis iniquitatem ipsorum,*

Et in malitia eorum disperdet eos; disperdet illos Dominus Deus noster.

Deus faciet, ut iniquitas impii non noceat justo, qui ob patientiam coronatur, sed ipsi impio, qui ob malitiam punitur. *In malitia eorum* &c. idem explicat. Non dixerat, quis esset redditurus, dispersurus; unde ait: *Disperdet illos Dominus Deus noster*, cujus providentiam negaverant, vel spreverant.

PSALMUS XCIV.

Titulus: *Laus Cantici ipsi David.*

Titulus in Hebræo non est; sed vel excidit, vel additus à septuaginta, ut indicarent, argumentum Psalmi esse laudem Deo voce, non instrumentis musicis decantatam.

Psalmus continet invitationem ad laudandum Deum, corde, voce, & opere. Quare Ecclesia Catholica rectissime hunc Psalmum esse voluit initium nocturnæ Psalmodie, quæ ut longissima est, ita istâ preparatione, & exhortatione indigebat.

V. 1. *Venite exultemus Domino, jubilemus Deo salutari nostro.*

Omnes simul uniti exultemus spiritu, coram Domino præ lætitiâ gestientes, & voce jubilemus Deo, qui est salus nostra. Illud, *venite*,